

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoR/1/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123329306
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Zlocha
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6123329306.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Zlochu a sudkýň JUDr. Renáty Deákovej a JUDr. Danice Kočíčkovej, ako členiek senátu, v spore žalobcu: MALCOM, spol. s.r.o., IČO: 36 360 244, so sídlom Pri potoku 53/17, 906 38 Rohožník, zastúpený DEDÁK & Partners, s.r.o., IČO: 50 735 764, so sídlom Suché mýto 1, 811 03 Bratislava, proti žalovanému: PATRIOT GROUP, s.r.o., IČO: 45 407 657, so sídlom Kpt. Jaroša 1312/29, 911 01 Trenčín, zastúpený Advokátska kancelária KONCOVÁ & PARTNERS, s.r.o., IČO: 47 256 907, so sídlom Kpt. Jaroša 1312/29, 911 01 Trenčín, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, č.k. 68Cr/1/2023-149 zo dňa 18. decembra 2023, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. **p o t v r d z u j e**.

II. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III. o nároku na náhradu trov konania **m e n í** tak, že žalovaný **m á n á r o k** na náhradu trov prvoinštančného konania proti žalobcovi v rozsahu 100%, ktoré mu je žalobca **p o v i n n ý** zaplatiť v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o ich výške.

III. Žalovaný **m á n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100%, ktoré mu je žalobca **p o v i n n ý** zaplatiť v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o ich výške.

o d ō v o d n e n i e :

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom č.k. 68Cr/1/2023-149 zo dňa 18. decembra 2023 (ďalej len „napadnutý rozsudok“ alebo „napadnuté rozhodnutie“) rozhodol nasledovne:

I. Súd žalobu žalobcu o zrušenie Rozhodcovského rozsudku sp.zn. R 204/2022 zo dňa 11.04.2023 vydaným rozhodcom JUDr. Milanom Vojtekom, LL.M., so sídlom Jilemnického 30, 036 01 Martin zamietla.

II. Súd žalobu o zrušenie Rozhodcovského uznesenia zo dňa 06.12.2022 sp.zn. R 204/2022 v spojení s Opravným uznesením zo dňa 23.12.2022 o predbežnom opatrení (týkajúceho sa nehnuteľnosti), Rozhodcovského uznesenia zo dňa 06.12.2022 sp.zn. R 204/2022 v spojení s Opravným uznesením zo dňa 23.12.2022 o predbežnom opatrení (týkajúceho sa zákazu nakladania s peňažnými prostriedkami v Tatra banke, a.s. a Fio banke, a.s.) a Rozhodcovského uznesenia zo dňa 06.12.2022 sp.zn. R 204/2022 v spojení s Opravným uznesením zo dňa 23.12.2022 o predbežnom opatrení (týkajúceho sa motorového vozidla) vydaných rozhodcom JUDr. Milanom Vojtekom, LL.M., so sídlom Jilemnického 30, 036 01 Martin zamietla.

III. Žalovanému priznáva proti žalobcovi nárok na náhradu konania v rozsahu 100%.

1.1 Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalobca sa domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku sp.zn. R 204/2022 zo dňa 11.04.2023, vydaného rozhodcom JUDr. Milanom Vojtekom, LL.M.; žalobou sa domáhal tiež zrušenia rozhodcovských uznesení sp.zn. R 204/2022 zo dňa 06.12.2022, ktorými sa zakázalo žalovanému previesť, zaťažiť ťarchou, nájmom alebo vecným bremenom, poškodiť, zničiť, či akýmkoľvek spôsobom nakladať s nehnuteľnosťami; zakázalo sa mu nakladať s finančnými prostriedkami na bankovom účte vedenom v Tatra banka, a.s.. a vo Fio banka, a.s.; zakázalo sa žalovanému previesť, scudziť, zaťažiť ťarchou, nájmom, lízingom alebo iným vecným bremenom, poškodiť, zničiť, urobiť neupotrebitelným, či akýmkoľvek spôsobom nakladať s motorovými vozidlami. Pokiaľ žalobca žiadal zrušiť rozhodcovský rozsudok, namietal, že podal včas námietku nedostatku právomoci rozhodcovského súdu prejednávajúcej vec, ktorá bola predmetom rozhodcovského konania z dôvodu neexistencie rozhodcovskej zmluvy. Rozhodcovská zmluva nebola nikdy platne uzatvorená; žalobca mal za to, že rozhodcovský súd si právomoc založil na základe rozhodcovskej doložky dojednanej v čl. III. Dohody o zaplatení dlhu v splátkach č. 01722017 zo dňa 18.07.2017 (ďalej len „Dohoda o zaplatení dlhu v splátkach“). Nárok však bol priznaný z titulu porušenia povinností vyplývajúcich z Kúpnej zmluvy zo dňa 26.08.2021 (ďalej len „Kúpna zmluva“) v spojení s Dohodou o urovnaní zo dňa 26.08.2021 (ďalej len „Dohoda o urovnaní“); tieto zmluvné dokumenty rozhodcovskú doložku neobsahujú. Žalobca zdôrazňoval, že rozhodcovskú doložku neakceptoval už v procese pripomienkovania kúpnej zmluvy a namietal aplikovateľnosť princípu separability rozhodcovskej zmluvy v danom prípade. Rozhodcovskú doložku považoval za nie jasnú, neurčitú a celkovo obsahovo zmätočnú. Uviedol tiež, že uzatvorením Dohody o urovnaní došlo k novácii pôvodne uzavretej Dohody o zaplatení dlhu v splátkach; Kúpna zmluva nadväzuje na Dohodu o urovnaní a nie na Dohodu o zaplatení dlhu v splátkach. Nesúhlasil s postupom rozhodcu, keď tento rozhodcovským uznesením zo dňa 27.01.2023 námietku žalobcu o nedostatku právomoci zamietol; nesúhlasil tiež s výkladom princípu separability rozhodcom v prípade, keď došlo k novácii pôvodného záväzku, v ktorom sa už rozhodcovská doložka nenachádza. Vyvodil, že absentuje rozhodcovská doložka, keďže nebola dohodnutá; absentuje dohoda o jej vecnej aplikácii pre určité spory, aj dohoda ohľadne rozhodcu. Z rovnakého dôvodu, pre ktorý žiadal zrušiť rozhodcovský rozsudok, žalobca žiadal zrušiť aj vydané tri rozhodcovské uznesenia zo dňa 06.12.2022 v znení opravných uznesení zo dňa 23.12.2022.

1.2 Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil. Argumentoval, že žalobca nepodal na súd v 30-dňovej lehote návrh voči rozhodcovskému uzneseniu zo dňa 27.01.2023, ktorým rozhodca zamietol námietku nedostatku právomoci ako aj námietku predpojatosti rozhodcu. Týmto spôsobom došlo k potvrdeniu právomoci rozhodcovského súdu a rozhodcu vo veci konať a rozhodnúť. 30-dňová lehota je lehotou prekluzívnou; právo žalobcu domáhať sa zrušenia rozhodcovského rozsudku podľa § 40 zákona č.244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „zákon č.244/2002 Z.z.“ alebo „Zákon o rozhodcovskom konaní“) tak zaniklo. Žalobca nevyužil dostupné právne prostriedky na svoju obranu, čo viedlo k preklúzii práva na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku a viedlo tiež k tacitnému vzniku rozhodcovskej zmluvy. Vo vzťahu k rozhodcovskej doložke žalovaný uviedol, že nováciou došlo k nahradeniu Dohody o zaplatení dlhu v splátkach novou Dohodou o urovnaní v plnom rozsahu; Dohoda o urovnaní sa vzťahovala k vysporiadaniu záväzkov vyplývajúcich z Dohody o zaplatení dlhu v splátkach, čo vyplynulo z čl. II. bod 2.2. Dohody o urovnaní. Poukázal na princíp separability rozhodcovskej doložky, ktorá Dohodou o urovnaní a Kúpnou zmluvou nezanikla. Ak žalovaný súhlasil s tým, že rozhodcovská doložka nemusí byť uvedená v predmetných dokumentoch, bolo to z dôvodu, že si bol vedomý platnosti a účinnosti rozhodcovskej doložky inkorporovanej v Dohode o zaplatení dlhu v splátkach. Poukázal tiež na to, že obsah rozhodcovskej doložky sa nevzťahuje len na záväzky vysporiadané Dohodou o urovnaní a vyplývajúce z dohody o zaplatení dlhu v splátkach, ale vzťahuje sa aj na všetky prípadné spory, ktoré môžu medzi jej zmluvnými stranami vzniknúť v budúcnosti. Pokiaľ sa žalobca domáhal aj zrušenia rozhodcovských uznesení o nariadených predbežných opatreniach, žalovaný zdôraznil, že uplynula doba 90 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o veci samej.

1.3 Žalobca v replike k vyjadreniu žalovaného upravil petit žaloby tak, že ho zúžil len na zrušenie rozhodcovského rozsudku; návrh na zmenu žaloby však nepodal. Inak zotrval na argumentácii uvedenej v žalobe.

1.4 Súd prvej inštancie aplikoval ustanovenia § 21 ods.1, ods.4, § 38 ods.2, § 35, § 5 ods.3, § 4 ods.7, § 9 ods.5, § 40 ods.1 písm. a) bod 1 a 4, § 40 ods.4, § 41, § 22b ods.1 písm. c) zákona č. 244/2002 Z.z.. Vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou, vyjadreniami strán sporu, listinnými dôkazmi

predloženými stranami sporu a oboznámením pripojeného spisu rozhodcovského konania vedeného pod sp.zn. R 204/2022.

1.5 Z obsahu rozhodcovského spisu okresný súd zistil, že žalovaný podal dňa 06.12.2022 voči žalobcovi, v rozhodcovskom konaní v postavení žalovaného, žalobu o zaplatenie 50.000,- Eur s príslušenstvom z titulu nezaplatenej zmluvnej pokuty vyplývajúcej z Kúpnej zmluvy. V priebehu rozhodcovského konania boli dňa 06.12.2022 vydané tri rozhodcovské uznesenia v spojení s opravnými uzneseniami zo dňa 23.12.2022, ktorými boli nariadené predbežné opatrenia na zabezpečenie majetku žalobcu proti pohľadávke uplatnenej v rozhodcovskom konaní. Neodkladné opatrenia boli vydané s obmedzenou dĺžkou ich platnosti a účinnosti. Rozhodcovský rozsudok sp.zn. R 204/2022 zo dňa 11.04.2023 bol žalobcovi doručený dňa 13.04.2023. V priebehu rozhodcovského konania bola žalobcom podaná námietka nedostatku právomoci rozhodcovského súdu vec prejednať a rozhodnúť spolu s námietkou predpojatosti rozhodcu. O týchto námietkach rozhodol rozhodca rozhodcovským uznesením sp.zn. R 204/2022 zo dňa 27.01.2023 tak, že námietky žalobcu zamietol. Po doručení rozhodcovského uznesenia (31.01.2023) rozhodca dňa 09.02.2023 kontaktoval právneho zástupcu žalobcu s tým, či plánuje napadnúť rozhodcovské uznesenie o právomoci a predpojatosti rozhodcu za účelom, či pristúpi k prerušeniu rozhodcovského konania. Z úradného záznamu vyplýva, že právny zástupca žalobcu uviedol, že podanie takéhoto návrhu zvažuje. Následne rozhodca dňa 06.03.2023 zisťoval na Okresnom súde Banská Bystrica, či bol zo strany žalobcu podaný návrh v zmysle § 21 ods.4 zákona č. 244/2002 Z.z.; v telefonickom rozhovore bolo potvrdené, že ku dňu 06.03.2023 okresný súd neevidoval takýto návrh na rozhodnutie o právomoci rozhodcu medzi účastníkmi rozhodcovského konania. Totožné žiadal rozhodca listinným dopytom zo dňa 08.03.2023 a e-mailovým dopytom zo dňa 17.03.2023, a teda žiadal o oznámenie, či bol podaný návrh v zmysle § 21 ods.4 zákona č. 244/2002 Z.z.. Bolo mu oznámené, že príslušný súd podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského uznesenia neeviduje. Napokon rozhodca dňa 17.03.2023 e-mailom dopytoval právneho zástupcu žalobcu o oznámenie, či bola podaná žaloba vo veci vydaného uznesenia o právomoci a predpojatosti rozhodcu; na takýto mail žalobca nereagoval. Rozhodca tak mal preukázané, že žalobca voči rozhodcovskému uzneseniu návrh na jeho prejednanie na súd nepodal. Okresný súd ďalej z rozhodcovského spisu ustálil, že lehota 60 dní na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku bola zachovaná.

1.6 Okresný súd v napadnutom rozhodnutí ustálil princípy rozhodcovského konania v zmysle zákona č. 244/2002 Z.z. a konania o zrušenie rozhodcovského rozsudku a zdôraznil, že konanie o zrušenie rozhodcovského rozsudku nie je možné považovať za ďalšie opravné konanie; predmetom konania o zrušenie rozhodcovského rozsudku nie je vecná správnosť rozhodnutia rozhodcovského súdu vo veci samej. Žalobca žiadal zrušiť rozsudok s poukazom na ustanovenie § 40 ods.1 písm. a) bod 1 a 4 zákona č. 244/2002 Z.z. z dôvodu neexistencie platnej rozhodcovskej zmluvy a z dôvodu prekročenia právomoci rozhodcovského súdu vo veci konať a rozhodnúť. Žalobca považoval rozhodcovskú zmluvu za neuzavretú, keď argumentoval, že Dohodou o urovnaní v spojení s uzatvorenou Kúpnu zmluvou došlo k novácii Dohody o zaplatení dluhu v splátkach, v ktorej sa rozhodcovská doložka nachádzala. Nárok priznaný rozhodcovským rozsudkom bol nárokom, ktorý si žalovaný uplatnil ako dôsledok nedodržania ustanovení kúpnej zmluvy, v ktorej dojednanie o rozhodcovskej doložke absentuje. Neexistenciou rozhodcovskej zmluvy sa žalobca bránil už v priebehu rozhodcovského konania.

1.7 Špecifikum v prejednávanej veci okresný súd videl v tom, že žalobca namietal právomoc rozhodcovského súdu vec prejednať a rozhodnúť už v priebehu rozhodcovského konania; vzniesol námietku pri prvom úkone vo veci samej. O námietkach žalobcu rozhodca rozhodol rozhodcovským uznesením sp.zn. R 204/2022 zo dňa 27.01.2023, keď zamietol námietku žalobcu o nedostatku právomoci a zamietol námietku predpojatosti rozhodcu vec prejednať a rozhodnúť. Zo strany rozhodcu tak bol uplatnený postup v zmysle § 21 ods.2 zákona č. 244/2002 Z.z.. Pokiaľ takto rozhodca rozhodol rozhodcovským uznesením, z ustanovenia § 21 ods.4 zákona č. 244/2002. Z.z. vyplýva možnosť žalobcu podať proti rozhodnutiu o zamietnutí námietok v lehote 30 dní návrh na súd, aby tento o námietke rozhodol. Vzhľadom k tomu, že toto právo žalobca nevyužil, zaniklo jeho právo domáhať sa zrušenia rozhodcovského rozsudku podľa § 40 zákona č. 244/2002 Z.z. z dôvodu nedostatku právomoci, nakoľko zmeškanie podania žaloby podľa § 21 ods.4 Zákona o rozhodcovskom konaní má rovnaké prekluzívne účinky, ako nenamietanie právomoci v lehote podľa § 21 ods.2 zákona č. 244/2002 Z.z.. Uznesenie o právomoci má podľa ustanovenia § 38 ods.2 v spojení s § 35 citovaného zákona účinky res iudicata; existencia právomoci rozhodcovského súdu je tak rozsúdenou otázkou a je záväzná aj pre všeobecné súdy.

1.8 Pokiaľ ide o výnimky z vyššie uvedeného pravidla, okresný súd zistil, že nešlo o spor, ktorý podľa zákona nemôže byť predmetom rozhodcovského konania; nešlo o prípad, ktorý by bolo možné subsumovať pod rozpor s verejným poriadkom. Súdny v zásade nemá právomoc preskúmať, či rozhodcovský súd správne aplikoval právo, skúmajú len to, či prípadná nesprávnosť je v rozpore s normami verejného poriadku. V danom prípade si však žalovaný žalobou uplatnil nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty; zmluvná pokuta je inštitút upravený zákonom. Aj z uvedených dôvodov okresný súd rozpor s verejným poriadkom nevzhladol, a to ani vo vzťahu k zachovaniu základných požiadaviek na spravodlivé konanie a práva účastníkov byť v konaní vypočutý.

1.9 K namietanej doktríne separability rozhodcovskej zmluvy okresný súd uviedol, že podľa uvedenej doktríny platí, že neexistencia, neplatnosť alebo neúčinnosť hlavnej zmluvy, v ktorej je rozhodcovská zmluva vo forme rozhodcovskej doložky obsiahnutá, nespôsobuje automaticky neexistenciu, neplatnosť alebo neúčinnosť rozhodcovskej zmluvy. Aby bola dotknutá rozhodcovská doložka, dôvod na neexistenciu, neplatnosť alebo neúčinnosť by musel smerovať k rozhodcovskej doložke. Oddeliteľnosť rozhodcovskej doložky platí aj pre prípad ukončenia hlavnej zmluvy. Pokiaľ z dohody strán nevyplýva niečo iné, je potrebné vychádzať z toho, že rozhodcovská doložka ostáva v platnosti aj po ukončení hlavnej zmluvy a prípadné spory z hlavnej zmluvy alebo jej ukončenia možno riešiť v rozhodcovskom konaní. Okresný súd však zdôraznil, že otázka platnosti rozhodcovskej doložky mala byť v prípade nesúhlasu žalobcu so zamietavým rozhodcovským uznesením riešená v rámci konania podľa § 21 ods.4 zákona č. 244/2002 Z.z.; uvedená otázka tak vo vzťahu k novácii Dohody o zaplatení dlhu v splátkach nemôže byť predmetom prieskumu v konaní o zrušení rozhodcovského rozsudku.

1.10 K obsahu rozhodcovskej doložky okresný súd uviedol, že táto sa vzťahovala na vzájomné spory strán, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v súvislosti s Dohodou o zaplatení dlhu v splátkach alebo v súvislosti s inými právnymi vzťahmi uzatvorenými medzi nimi. V dôsledku novácie s použitím princípu separability došlo k pôsobnosti rozhodcovskej zmluvy aj pre Dohodu o urovnaní v spojení s Kúpnu zmluvou z dôvodu, že išlo o súvisiace záväzky, ktorými sa urovnával pôvodný dlh. Navyše nepodaním návrhu na súd v zmysle § 21 ods.4 zákona č. 244/2002 Z.z. žalobca sám potvrdil aplikáciu rozhodcovskej doložky v rozsahu, ktorý bol predmetom rozhodcovského konania.

1.11 Pokiaľ žalobca v žalobe uplatnil aj námietku smerujúcu voči rozhodcovi okresný súd ustálil, že o predpojatosti rozhodcu bolo rozhodnuté rozhodcovským uznesením sp.zn. R 204/2022 zo dňa 27.01.2023; žalobca mal možnosť podať návrh na všeobecný súd, aby rozhodcovské uznesenie v časti zamietnutia námietky posúdil. Vzhľadom k tomu, že žalobca námietku nepodal, nemôže sa z dôvodov, ktoré mohol v tejto námietke uplatniť, domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku.

1.12 Nezistiac splnenie podmienok na zrušenie rozhodcovského rozsudku súd žalobu žalobcu o zrušenie rozhodcovského rozsudku zamietol.

1.13 Žalobca pôvodne v žalobe žiadal zrušiť aj vydané rozhodcovské uznesenia o neodkladných opatreniach; v priebehu konania však petit formuloval len voči rozhodcovskému rozsudku bez toho, aby sa vyjadril, či išlo o chybu v písaní, resp. o zmenu žaloby. Okresný súd tak z dôvodu opatrnosti posudzoval žalobu v rozsahu stanovenom v žalobe a zistil, že neodkladné opatrenia vydané formou rozhodcovských uznesení v spojení s opravnými uzneseniami boli vydané len na dobu určitú, boli platné najdlhšie do 90 dní od právoplatnosti rozhodcovského rozsudku. Vzhľadom k tomu, že rozhodcovský rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 13.04.2023 a okresný súd rozhodoval dňa 18.12.2023, uznesenia rozhodcovského súdu o predbežnom opatrení zanikli. Z uvedeného dôvodu okresný súd žalobu aj v tomto rozsahu zamietol.

1.14 Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania okresný súd aplikoval ustanovenie § 255 ods.1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) prihliadol na zásadu úspechu a žalovanej strane, ktorá bola v konaní v celom rozsahu úspešná, priznal nárok na náhradu trov konania voči neúspešnému žalobcovi v plnom rozsahu.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca (ďalej aj „odvolateľ“), v ktorom navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie, resp. aby rozsudok okresného súdu zmenil tak, že žalobe v celom

rozsahu vyhovie. Odvolanie podal voči prvému a tretiemu výroku rozsudku okresného súdu; uplatnil odvolacie dôvody uvedené v § 365 ods.1 písm. d), f) a h) C.s.p.; tvrdil tak, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2.1 V konkrétnostiach odvolateľ namietal právny záver okresného súdu, na ktorom založil svoje rozhodnutie, a teda, že ak žalobca nevyužil možnosť podať žalobu v zmysle § 21 ods.4 zákona č. 244/2002 Z.z., zaniklo jeho právo domáhať sa zrušenia rozhodcovského rozsudku podľa § 40 citovaného zákona z dôvodu nedostatku právomoci. Uvedený záver žalobca považoval za nesprávny a nemajúci oporu v zákone o rozhodcovskom konaní; súd prvej inštancie nekriticky vychádzal z právneho názoru použitého žalovaným v písomných vyjadreniach. Žalovaný pri svojej argumentácii vychádzal z Komentára Ďarfáš/Števíček a kolektív k Zákonu o rozhodcovskom konaní, ktorý názor však v kontexte výkladu zákona nemôže obstať. Vo veci samej sa totiž v rozhodcovskom konaní rozhoduje rozhodcovským rozsudkom; v ostatných veciach rozhoduje rozhodcovský súd uznesením podľa § 38 zákona č. 244/2002 Z.z. Prekážku rozhodnutej veci zakladajú v zásade len meritórne rozhodnutia (rozhodnutia vo veci samej); v prípade procesných uznesení nemožno hovoriť o účinkoch res iudicata. Ustanovenie § 40 a nasl. zákona č. 244/2002 Z.z. upravuje možnosť preskúmania rozhodcovských rozsudkov súdmi ako aj podmienky, za ktorých môže dôjsť k ich zrušeniu; v predmetných ustanoveniach sa neuvádza, že žalobu podľa ustanovenia § 40 zákona č. 244/2002 Z.z. nemožno podať, ak predtým nebol podaný návrh podľa ustanovenia § 21 ods.4 Zákona o rozhodcovskom konaní. Ak by bolo úmyslom zákonodarcu takéto striktné obmedzenie prístupu k súdu a práva na súdnu ochranu, muselo by explicitne vyplývať z ustanovenia § 40 zákona č. 244/2002 Z.z. S poukazom na čl. 2 ods.3 Ústavy SR žalobca zdôraznil, že ak zákon výslovne nezakazuje podanie žaloby podľa ustanovenia § 40 Zákona o rozhodcovskom konaní v prípade nepodania žaloby podľa ustanovenia § 21 ods.4 zákona č.244/2002 Z.z., nemožno žalobcu sankcionovať za to, že nevyužil svoje právo podať návrh na súd, aby rozhodol o námietke právomoci. Ide o zásadný zásah do práva na prístup k súdu, na ktorého vyslovenie je potrebné exaktnejšie zdôvodnenie ako len prebratie právneho názoru právneho teoretika vychádzajúceho zo zahraničnej právnej praxe odlišnej od právnej praxe slovenskej.

2.2 Podľa žalobcu ustanovenie § 40 ods.1 zákona č. 244/2002 Z.z. taxatívne vymedzuje dôvody na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku na vecne a miestne príslušný všeobecný súd; tieto dôvody platia bez akýchkoľvek ďalších podmienok a súd sa nimi musí na návrh žalobu zaoberať. V prejednávanej veci sa však súd vôbec nezaoberal tým, či niektorý zo žalobcom namietaných dôvodov bol naplnený a konštatovanie okresného súdu, že zmeškanie podania žaloby podľa § 21 ods.4 zákona č.244/2002 Z.z. má rovnaké prekluzívne účinky ako nenamietanie právomoci v lehote podľa § 21 ods. 2 Zákona o rozhodcovskom konaní, považoval žalobca za arbitrárne.

2.3 S poukazom na závery vyslovené Ústavným súdom ČR v náleze sp.zn. I.ÚS 403/03 žalobca zdôraznil, že okresný súd vôbec nevysvetlil, odkiaľ čerpal svoje názory a prečo zaujal práve uvedený právny názor; ide pritom o právny názor prebratý od žalovaného; v rozhodnutiach súdov takýto názor nie je dohľadateľný. Samotný Zákon o rozhodcovskom konaní pritom pripúšťa, že rozhodcovský súd môže počas rozhodovania o námietke o právomoci pokračovať v rozhodcovskom konaní a vydať rozhodcovský rozsudok, voči ktorému je rovnako prípustná žaloba, čo by spôsobilo duplicitu súdnych konaní. Argument súdu, na ktorom založil svoje rozhodnutie, tak stráca svoje opodstatnenie. Z výkladu prijatého okresným súdom tak vyplýva, že ustanovenie § 40 ods.1 písm. a) bod 1, 3 a 4 zákona č. 244/2002 Z.z. by bolo zbytočné. Navyše, proti rozhodnutiu súdu o zamietnutí námietky nie je prípustný opravný prostriedok; výklad zvolený okresným súdom by limitoval možnosť preskúmania napadnutého rozhodcovského rozsudku v rámci dvojinstančného súdneho systému. Ak totiž v rozhodcovskom konaní nebola platne dojednaná rozhodcovská doložka, rozhodcovský súd nebol vydaný v súlade so zákonom a nemôže ostať v platnosti. Ak zákon dáva možnosť preskúmať rozsudok vydaný v rozhodcovskom konaní a skúmať platnosť existencie rozhodcovskej doložky, nemôže byť žalobcovi toto právo odopreté a už vôbec nie na základe názoru jedného právneho teoretika. Žalobca nie je povinný vychádzať pri spisovaní svojich návrhov z komentovaného znenia zákona a názorov, ktoré nemajú oporu v právnej praxi, ale z toho, čo sa v zákone výslovne uvádza a z toho, čo zákon pripúšťa.

2.4 Za nesprávne považoval žalobca aj úvahy súdu prvej inštancie k princípu separability rozhodcovskej doložky. Zdôraznil, že žalovaný v žalobe podanej v rámci rozhodcovského konania uvádzal, že právomoc

rozhodcovského súdu rozhodovať spor v rozhodcovskom konaní bola založená rozhodcovskou doložkou podľa ustanovenia § 4 ods.1 Zákona o rozhodcovskom konaní, uvedenou v čl. III. Dohody o zaplatení dlhu v splátkach č. 01722017 zo dňa 18.07.2017. Zo žaloby podanej v rozhodcovskom konaní však vyplýva, že žalovaný svoj nárok na zaplatenie sumy 50.000,-Eur odvodil od porušenia povinností žalobcu vyplývajúcich z Kúpnej zmluvy zo dňa 26.08.2021, ktorá bola podpísaná na základe podmienok upravených v Dohode o urovaní zo dňa 26.08.2021. Táto dohoda nahradila sporné nároky vyplývajúce z Dohody o zaplatení dlhu v splátkach a nahradila ich novými záväzkami zmluvných strán. Dohoda o urovaní zo dňa 26.08.2021 ani Kúpna zmluva zo dňa 26.08.2021, od ktorých žalovaný odvodzuje svoj nárok, neobsahujú žiadnu rozhodcovskú doložku a žalovaný nepredložil ani osobitne uzavretú rozhodcovskú zmluvu medzi žalobcom a žalovaným. Ak žalovaný odvodil svoj nárok od Kúpnej zmluvy zo dňa 26.08.2021, nemohol použiť ustanovenia Dohody o zaplatení dlhu v splátkach, č. 01722017 zo dňa 18.07.2017; ak by bolo úmyslom zmluvných strán zotrvať na rozhodcovskej doložke, upravili by si ju aj v novej dohode a kúpnej zmluve. Žalobca poukázal na to, že v prvom znení kúpnej zmluvy zaslanej žalovaným žalobcovi bola uvedená v čl. IX aj rozhodcovská doložka, avšak v konečnej verzii Kúpnej zmluvy zo dňa 26.08.2021, ktorá prešla procesom pripomienkovania, toto ustanovenie chýba, nakoľko žalobca nesúhlasil s tým, aby boli ďalšie spory medzi zmluvnými stranami riešené pred rozhodcom. Uvedené potvrdzuje, že žalobca nemal záujem uzavrieť rozhodcovskú doložku so žalovaným a táto absentuje v nových dokumentoch, čoho si musel byť žalovaný vedomý.

2.5 Uvedený právny názor žalovaného si nelogicky osvojil aj okresný súd, nevysvetlil však, akým logickým výkladom dospel k tomu, že dohoda o splátkach bola síce nahradená novou Dohodou o urovaní a Kúpnu zmluvou, avšak rozhodcovská doložka ostala platná ako samostatný právny úkon. Žalobca zdôraznil, že neexistuje možnosť založiť generálnu rozhodcovskú doložku, ktorá by sa vzťahovala na akékoľvek a všetky spory medzi zmluvnými stranami; z ustanovenia § 3 zákona č. 244/2002 Z.z. vyplýva, že rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská doložka je tak vždy viazaná na konkrétny, vopred určený právny vzťah; v danom prípade to bola Dohoda o zaplatení dlhu v splátkach. Pre žalobcu z uvedeného vyplýva, že je potrebné vychádzať z toho, že rozhodcovská zmluva ostáva v platnosti aj po ukončení hlavnej zmluvy, avšak len pre prípadné spory z hlavnej zmluvy alebo jej ukončenia. V prejednávanej veci však nebola naplnená ani jedna podmienka pre uplatnenie princípu separability rozhodcovskej doložky, keďže spor sa netýkal hlavnej zmluvy ani jej ukončenia a žalobca už pri uzatváraní nových dokumentov, od ktorých žalovaný odvodzuje svoj nárok, nesúhlasil s implementáciou rozhodcovskej doložky a výslovne ju odmietol. Uzavretím Dohody o urovaní došlo k novácii pôvodnej Dohody o zaplatení dlhu v splátkach; Dohoda o urovaní obsahuje úplne nové práva a povinnosti, na základe Dohody o urovaní bola podpísaná Kúpna zmluva ako samostatný a nový, od pôvodnej Dohody o zaplatení dlhu v splátkach nezávislý dokument, na ktorý sa žiadnym spôsobom nedá aplikovať rozhodcovská doložka obsiahnutá v Dohode o zaplatení dlhu v splátkach. Kúpna zmluva je dokument nadväzujúci na Dohodu o urovaní a nie na Dohodu o zaplatení dlhu v splátkach. Snaha žalobcu dostať rozhodcovskú doložku do Kúpnej zmluvy zo strany žalobcu prijatá nebola; zmluvné strany sa na trvaní rozhodcovskej doložky nedohodli. Rozhodujúce je, že rozhodcovská doložka, ktorá by sa vzťahovala na žalovaný právny vzťah, a teda na porušenie povinností z dohody o urovaní, neexistuje, nakoľko nebola dohodnutá.

2.6 Žalobca tak uzavrel, že žalovaný k návrhu na začatie rozhodcovského konania nepriložil žiadne listiny, z ktorých by čo i len náznakom vyplývalo, že žalobca súhlasí s prejednaním sporu pred rozhodcom, vyjadruje svoju vôľu podrobiť sa rozhodcovskému konaniu a vzdať sa tým svojho práva, aby o jeho veci rozhodoval nestranný a nezávislý súd. Absentuje tak rozhodcovská zmluva a žalovaný nepreukázal uzatvorenie takejto zmluvy žalobcom alebo akýkoľvek iný úkon žalobcu, z ktorého by mohla byť vyložená vôľa žalobcu podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Existencia rozhodcovskej zmluvy preukázaná nebola. Z dôvodu absencie platne dojednej rozhodcovskej zmluvy neboli splnené podmienky v zmysle Zákona o rozhodcovskom konaní na začatie rozhodcovského konania. Z uvedeného dôvodu o predmete sporu nebol oprávnený rozhodovať rozhodcovský súd v rozhodcovskom konaní.

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil v celom rozsahu a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

3.1 Mal za to, že žalobca v podanom odvolaní neuviedol žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iný záver okresného súdu ako ten, ktorý vyslovil v napadnutom rozhodnutí. Zo žalobcom aplikovaných odvolacích dôvodov v zmysle ustanovenia § 365 ods.1 C.s.p. žiadny nie je daný.

3.2 V konkrétnostiach žalovaný uviedol, že je procesnou zodpovednosťou každej strany sporu, aby riadne uplatňovala svoje procesné návrhy, čo v danom prípade znamenalo podanie návrhu na príslušný súd voči pozitívnemu uzneseniu o právomoci vydaného rozhodcom. Žalobca nemôže svoj nesprávny procesný postup ospravedlňovať až v rámci odvolacieho konania; žalobca mohol a mal podať predmetný návrh a pokiaľ to nespravil, stratil možnosť domáhať sa zrušenia rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods.1 písm. a) bod 1 až 4 zákona č. 244/2002 Z.z.. Nepodaním návrhu došlo k tacitnému uzatvoreniu rozhodcovskej zmluvy/doložky, čo konštatoval aj súd prvej inštancie. K neprihliadnutiu na dôvody, pre ktoré možno rozhodcovský rozsudok zrušiť, došlo z dvoch dôvodov, a teda, že zákon predpokladá, že došlo k tacitnému uzatvoreniu rozhodcovskej zmluvy/doložky. Podľa názoru žalovaného v konaní pred súdom prvej inštancie tak nebolo potrebné ďalšie posudzovanie rozhodcovskej doložky z pohľadu jej separability; uzatvorenie rozhodcovskej doložky tacitne je preukázané a riadne zdôvodnené.

4. Žalobca v ďalšom vyjadrení (replika) k vyjadreniu žalovaného zotrval na podanom odvolaní a dôvodoch v ňom uvedených. Nad rámec odvolacej argumentácie poukázal len na závery vyslovené Ústavným súdom Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. II.ÚS 298/2020 zo dňa 05.11.2020.

5. Žalovaný v ďalšom písomnom vyjadrení (duplika) na repliku žalobcu zotrval na dovtedajšej argumentácii a vo vzťahu k citovanému rozhodnutiu ústavného súdu uviedol, že závery v ňom uvedené nie sú na prejednávajúcu vec aplikovateľné, nakoľko išlo o prieskum rozhodnutia v exekučnom konaní, kde v procesnom postavení povinného vystupoval spotrebiteľ a v procesnom postavení oprávneného dodávateľ. Žalobca aj žalovaný v prejednávanej veci sú však podnikateľskými subjektami.

6. Ďalšie relevantné vyjadrenie podané nebolo.

7. Krajský súd, ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní, vec preskúmal v rozsahu určenom § 380 ods. 1, 2 C.s.p. bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. postupom podľa ustanovenia § 387 ods.1, ods.2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil; vo výroku III. o nároku na náhradu trov konania postupom podľa ustanovenia § 388 C.s.p. zmenil. Výrok II. rozsudku okresného súdu odvolaním napadnutý nebol.

7.1 Podľa § 387 ods. 1, 2 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7.2 Podľa ustanovenia § 388 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

8. Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky žalobcu ako aj predchádzajúce konanie spolu s napadnutým rozhodnutím súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie, dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktoré s prihliadnutím na obsah žaloby aplikoval správne ustanovenie právneho predpisu a súčasne vec správne právne posúdil. Z dôvodu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní veci sa zaoberal len námietkami uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvej inštancie, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska, či v konaní došlo k vadám, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 380 ods. 2 C.s.p.).

9. Z odvolania vyplýva, že odvolateľ uplatnil odvolacie dôvody uvedené v § 365 ods.1 písm. d), f) a h) C.s.p..

9.1 Inou vadou konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods.1 písm.d/ C.s.p.) je procesná vada, ktorá nie je subsumovateľná pod ostatné odvolacie dôvody, pokiaľ mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (napr. pochybenia pri vykonávaní dôkazov,

porušenie povinnosti viazanosti súdu iným rozhodnutím). Jej dôsledkom je vecná nesprávnosť súdneho rozhodnutia.

9.2 Odvolacie námietky týkajúce sa väd v skutkových zisteniach súdu prvej inštancie sa môžu prejavíť v nevykonaní navrhnutých dôkazov potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 365 ods.1 písm.e/ C.s.p.), alebo v nesprávnom hodnotení dôkazov, ktoré vyústilo do nesprávnych skutkových zistení (§ 365 ods.1 písm.f/ C.s.p.).

9.3 Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Cdo/222/2009 zo dňa 26.2.2020); nesprávnym právnym posúdením sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci konkrétne spočíva v tom, že súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval (z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2MCdo/4/2009).

10. Odvolanie v danom prípade nie je dôvodné.

Rozsudok súdu prvej inštancie je riadne a v súlade so zákonom odôvodnený, je z neho zrejmé, akými úvahami a právnymi názormi sa súd prvej inštancie riadil pri svojom rozhodovaní, je v odvolacom konaní preskúmateľný a zrozumiteľný. Odvolací súd sa v podstatnom rozsahu stotožnil s právnymi závermi a argumentáciou súdu prvej inštancie tak, ako sa premietla do napadnutého rozhodnutia; okresný súd rozhodol správne, pokiaľ zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal zrušenia Rozhodcovského rozsudku sp.zn. R 204/2022 zo dňa 11.4.2023, vydaného rozhodcom JUDr. Milanom Vojtekom, LL.M., so sídlom Jilemnického 30, 036 01 Martin.

10. Z obsahu spisu je zistiteľné, že žalobca sa žalobou domáhal zrušenia vyššie citovaného rozhodcovského rozsudku predovšetkým z dôvodu, že nebola platne dohodnutá rozhodcovská zmluva; z toho dôvodu o predmete sporu medzi žalobcom (v postavení žalovaného) a žalovaným (v postavení žalobcu) nebol rozhodcovský súd (rozhodca) oprávnený rozhodovať

10.1 Rovnaké dôvody, ktoré viedli k podaniu žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku, žalobca uplatnil aj v návrhu na zrušenie rozhodcovských uznesení o neodkladných opatreniach. Okresný súd aj v tejto časti žalobu zamietol, odvolanie proti výroku, ktorým súd prvej inštancie žalobu zamietol v časti rozhodcovských uznesení o neodkladných opatreniach (výrok II.) nepodal; z uvedeného dôvodu nevznikol dôvod na preskúmanie rozhodnutia okresného súdu čo do zamietnutia žaloby ohľadne rozhodcovských uznesení o neodkladných opatreniach.

11. Okresný súd napadnuté rozhodnutie založil na závere, že pokiaľ žalobca (v rozhodcovskom konaní žalovaný) v rozhodcovskom konaní namietal právomoc rozhodcovského súdu vec prejednať a rozhodnúť v dôsledku neexistencie rozhodcovskej doložky, resp. rozhodcovskej zmluvy a rozhodca o takejto námietke rozhodol, žalobca mal postupovať podľa ustanovenia § 21 ods.4 zákona č.244/2002 Z.z., uplatniť právo v zmysle citovaného ustanovenia. Pokiaľ toto právo žalobca nevyužil, zaniklo jeho právo domáhať sa zrušenia rozhodcovského rozsudku podľa § 40 Zákona o rozhodcovskom konaní z dôvodu nedostatku právomoci; zmeškanie podania žaloby podľa ustanovenia § 21 ods.4 zákona č.244/2002 Z.z. má rovnaké prekluzívne účinky ako nenamietanie právomoci podľa ustanovenia § 21 ods.2 Zákona o rozhodcovskom konaní.

12. Vo všeobecnosti vo vzťahu ku konaniu o zrušenie rozhodcovského rozsudku odvolací súd konštatuje, že rozhodcovské konanie je dotváraním záväzkového vzťahu zmluvných strán; právomoc rozhodcu prejednať a rozhodnúť spor sa zakladá na zhodnej vôli strán sporu, ktorá je vyjadrená v rozhodcovskej zmluve; právomoc rozhodcu je tak výsledkom záväzkového vzťahu a zverenia účastníkmi rozhodcovského konania a nie je delegovaná zvrchovanou mocou štátu. Súd v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku nesmie vykonávať jeho meritórny prieskum; všeobecný súd nepôsobí vo vzťahu k rozhodcovským súdom ako opravná inštancia; inštitút zrušenia rozhodcovského rozsudku nepredstavuje riadny a ani mimoriadny opravný prostriedok voči rozsudku vydaného v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovské konanie tak má charakter jednoinštančného konania.

12.1 Účelom inštitútu zrušenia rozhodcovského rozsudku je prieskum toho, či boli splnené podmienky pre prejednanie veci pred rozhodcovským súdom a či konanie pred rozhodcovským súdom netrpelo vadami. Rozhodcovské rozsudky je tak možné napádať len pre vady rozhodcovskej zmluvy a procesného priebehu rozhodcovského konania; nie je možné preskúmať skutkové alebo právne závery obsiahnuté v rozhodcovskom rozsudku. Súd v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku skúma len to, či boli splnené základné podmienky na prejednanie a rozhodnutie veci v rámci rozhodcovského konania a v rozhodcovskom konaní uplatnený nárok neposudzuje z hľadísk hmotného práva. Prostredníctvom inštitútu zrušenia rozhodcovského rozsudku sa realizuje len kontrolná a nie aj opravná funkcia konajúceho súdu vo vzťahu k preskúmvaniu rozhodcovského rozsudku

12.2 Vo vzťahu k vyššie uvedeným záverom poukazuje odvolací súd na závery vyslovené v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5Obdo/98/2018 zo dňa 29.1.2020, publikovaného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky pod č. R 56/2020, podľa ktorých „Konanie pred všeobecným súdom o zrušenie rozsudku rozhodcovského súdu podľa zákona č. 244/2002 Z. z. na rozhodcovské konanie nenadväzuje a nie je možné ho považovať za ďalšie opravné konanie. Predmetom takého konania všeobecného súdu nie je vecná správnosť rozhodnutia rozhodcovského súdu vo veci samej. Zisťovanie priebehu konania rozhodcovského súdu a ním vydaného rozsudku je v súdnom konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku predmetom dokazovania všeobecného súdu a tým otázkou skutkovou a následne právnou, avšak výlučne z hľadiska úvah o procesnom postupe rozhodcovského súdu v rámci posudzovaných dôvodov pre zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa zákona č. 244/2002 Z.z.“ V citovanom rozhodnutí najvyšší súd tiež vyslovil, že „samotné rozhodcovské konanie je inštitútom súkromného práva, v ktorom rozhodcovia ako osoby súkromného práva rozhodujú spory na základe súkromnoprávneho aktu účastníkov konania. Uzavretím rozhodcovskej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky sa strany dobrovoľne a vedome vzdávajú práva na súdnu ochranu vykonávanú prostredníctvom všeobecných súdov a zverujú ju rozhodcovskému súdu, ktorý je súkromnoprávnou osobou, pretože ho nemožno vzhľadom na jeho účel a charakter bez ďalšieho zaradiť k orgánom verejnej moci. Aj Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že strany rozhodcovskej zmluvy si musia byť vedomé možných negatívnych dôsledkov svojho rozhodnutia uprednostniť riešenie medzi nimi vzniknutých sporov prostredníctvom súkromnoprávnej osoby – rozhodcovského súdu pred súdnym orgánom Slovenskej republiky, čím sa ich základná právo na súdnu ochranu v istom zmysle stáva okliešteným vyplývajúcim z § 40 zákona o rozhodcovskom konaní (m.m. I.ÚS 335/2010, I. ÚS 143/2013, I.ÚS 234/2013).“

13. Z obsahu žaloby na zrušenie rozhodcovského rozsudku možno vyvodíť, že žalobca sa domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku z dôvodov podľa ustanovenia § 40 ods.1 písm.a) zákona č.244/2002 Z.z.; výslovne poukázal na ustanovenie § 40 ods.1 písm.a) bod 1 (účastník rozhodcovského konania preukáže, že nemal spôsobilosť uzavrieť rozhodcovskú zmluvu, rozhodcovská zmluva nebola uzavretá v súlade s právnym poriadkom, podľa ktorého sa na základe dohody zmluvných strán mala rozhodcovská zmluva uzavrieť, alebo že takáto dohoda nebola uzavretá podľa právneho poriadku Slovenskej republiky), bod 4 (rozhodcovský súd nebol ustanovený, rozhodcovské konanie neprebiehala spôsobom dohodnutým účastníkmi rozhodcovského konania alebo že sa takáto dohoda neuzavrela, ak ustanovenie rozhodcovského súdu alebo priebeh rozhodcovského konania bol v rozpore s ustanoveniami tohto zákona, ak tieto skutočnosti mohli mať vplyv na rozhodnutie vo veci samej).

13.1 K uvedenej argumentácii žalobcu odvolací súd uvádza, že bod 1 skôr vymedzuje prípady, keď dôjde k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, prípadne rozhodcovskej doložky; takáto zmluva (doložka) je však neplatná pre nedostatok spôsobilosti ju uzavrieť, prípadne neplatnosť zmluvy (doložky) pre rozpor s právnym poriadkom. Bod 4 vymedzuje prípady, v ktorých sa namieta ustanovenie rozhodcovského súdu a priebeh rozhodcovského konania a nie prípad, keď rozhodcovská zmluva, resp. doložka nie je uzavretá vôbec alebo sa na prejednávanej vec nevzťahuje. V oboch prípadoch ale platí, že súd konajúci o žalobe na zrušenie rozhodcovského rozsudku na otázky neplatnosti rozhodcovskej zmluvy alebo vady rozhodcovského konania prihliadne iba vtedy, ak ich účastník (rozhodcovského konania) namietať už v konaní pred rozhodcovským súdom v lehote na to ustanovenej. Inak povedané, pokiaľ účastník rozhodcovského konania v samotnom rozhodcovskom konaní neplatnosť rozhodcovskej zmluvy (doložky) nenamietal a nenamietal ani procesný postup pri ustanovení rozhodcovského súdu alebo priebehu rozhodcovského konania, na argumentáciu uvedenú až v žalobe o zrušenie rozhodcovského rozhodnutia súd prihliadať nemôže (§ 40 ods.4 Zákona o rozhodcovskom konaní).

14. Na prejednávanej veci a argumentáciu žalobcu dopadá ustanovenie § 40 ods.1 písm.a) bod 3 zákona č.244/2002 Z.z., podľa ktorého tuzemský rozhodcovský rozsudok môže byť zrušený príslušným súdom len na základe žaloby účastníka rozhodcovského konania podanej proti druhému účastníkovi rozhodcovského konania, ak účastník rozhodcovského konania preukáže, že rozhodcovským rozsudkom sa rozhodol spor, pre ktorý nebola uzatvorená rozhodcovská zmluva, alebo ktorá nie je v medziach rozhodcovskej doložky, alebo že rozsudok prekračuje dosah dohovoru o rozhodcovi alebo dosah rozhodcovskej doložky.

15. Z obsahu spisu odvolací súd nezistil iný skutkový stav, ako ho zistil súd prvej inštancie.

15.1 Z obsahu rozhodcovského spisu sp.zn. R 204/2022 vyplýva, že žaloba s prílohami bola rozhodcovskému súdu doručená dňa 6.12.2022; toho istého dňa rozhodca vydal rozhodcovské uznesenie, ktorým 1/ začal rozhodcovské konanie; 2/ prijal funkciu rozhodcu a prehlásil, že mu nie sú známe žiadne dôvody na vylúčenie z prejednávania a rozhodovania tejto veci; 3/ určil, že rozhodcovské konanie bude písomné; 4/ rozhodol o doručení rozhodcovskej žaloby so všetkými prílohami žalovanej strane a 5/ vyzval účastníkov konania na uzatvorenie rozhodcovského zmiernu. Zároveň rozhodcovskými uzneseniami nariadil neodkladné opatrenia.

15.2 Zo spisu vyplýva, že žalobca (v rozhodcovskom konaní v postavení žalovaného) písomným podaním datovaným dňa 19.12.2022 podal okrem iného námietku k právomoci rozhodcu v zmysle ustanovenia § 21 ods.2 zákona č.244/2002 Z.z. a žiadal, aby rozhodca rozhodcovské konanie pre nedostatok právomoci rozhodovať zastavil.

15.3 O námietke žalobcu (v rozhodcovskom konaní v postavení žalovaného) rozhodca rozhodol rozhodcovským uznesením sp.zn. R 204/2022 z 27.1.2023 tak, že námietku žalovaného o nedostatku právomoci zamietol a vyslovil, že má právomoc rozhodnúť a prejednať spor; rozhodol tiež o námietke predpojatosti rozhodcu tak, že námietku zamietol. Pokiaľ zamietol námietku nedostatku právomoci uviedol, že 1/ sa priklonil k preferencii platnosti právneho úkonu (rozhodcovskej zmluvy/doložky), 2/ akceptoval argumentáciu žalovaného (žalobca v rozhodcovskom konaní) o tom, že vzhľadom na existenciu pôvodnej doložky, prijatej v Dohode o zaplatení dlhu v splátkach č.01722017 zo dňa 18.7.2017 nepovažoval za potrebné prijímanie ďalšej rozhodcovskej doložky v následných dokumentoch a napokon 3/ zo znenia rozhodcovskej doložky vyplýva, že je uzatvorená v súvislosti s touto zmluvou (Dohodou o zaplatení dlhu v splátkach) alebo v súvislosti s inými právnymi vzťahmi medzi jej účastníkmi; rozhodca mal za to, že prijatím Dohody o urovnaní a Kúpnej zmluvy sa jedná o iné právne vzťahy a je tak splnená citovaná podmienka z doložky obsiahnutej v Dohode o zaplatení dlhu v splátkach.

15.4 Z rozhodcovského uznesenia vyplýva, že v poučení rozhodca uviedol odkaz na ustanovenie § 21 ods.4 zákona č.244/2002 Z.z. vrátane jeho celej citácie.

16. Vo vzťahu k dôvodom zamietnutia žaloby sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie.

16.1 Odvolací súd v zhode so závermi súdu prvej inštancie zdôrazňuje, že Zákon o rozhodcovskom konaní upravuje v ustanovení § 21 rozhodovanie o právomoci; uvedené ustanovenie zveruje rozhodcovskému súdu oprávnenie rozhodnúť o svojej právomoci vrátane námietok týkajúcich sa existencie alebo platnosti rozhodcovskej zmluvy. Uvedená právomoc patrí rozhodcovi už v čase podania žaloby iniciujúcej rozhodcovské konanie (vtedy rozhodca o právomoci rozhodne sám - tak ako v prejednávanej veci, keď rozhodcovským uznesením začal rozhodcovské konanie /rozhodcovské konanie nezastavil/); osobitne toto oprávnenie ustanovenie § 21 ods.1 zveruje v prípade námietky o nedostatku právomoci, a to vrátane námietky existencie alebo platnosti rozhodcovskej zmluvy. Možnosť podania námietky upravuje ustanovenie § 21 ods.2 zákona č.244/2002 Z.z.; právo na podanie takejto námietky účastníkovi rozhodcovského konania patrí pri prvom úkone vo veci samej.

16.2 Z ustanovenia § 21 ods.4 Zákona o rozhodcovskom konaní vyplýva, že rozhodca môže o námietke rozhodnúť rozhodcovským uznesením alebo v rozhodcovskom rozsudku; od postupu rozhodcu závisí ďalší postup vo vzťahu k možnosti uplatniť dôvody na zrušenie rozhodcovského rozsudku v zmysle ustanovenia § 40 ods.1 v spojení s ustanovením § 40 ods.4 Zákona o rozhodcovskom konaní.

16.3 V prípade, že rozhodcovský súd rozhodne o námietke až v rozhodcovskom rozsudku, odvolací súd nemá pochybnosť o tom, že v zmysle ustanovení Zákona o rozhodcovskom konaní má účastník rozhodcovského konania, ktorý vzniesol námietku absencie právomoci rozhodcovského súdu, tento argument uviesť ako dôvod pre zrušenie rozhodcovského rozsudku.

16.4 O takýto prípad ale v prejednávanej veci nejde; rozhodca rozhodol o právomoci rozhodcovským uznesením tak, že má právomoc prejednať a rozhodnúť daný spor. V takom prípade má účastník rozhodcovského konania možnosť (nie povinnosť) v 30-dňovej lehote podať návrh na preskúmanie uznesenia, ktorým rozhodcovský súd rozhodol pozitívne o svojej právomoci. Je tak oprávnený podať návrh, aby o námietke rozhodol súd (§ 21 ods.4 zákona č.244/2002 Z.z.). Odvolací súd v zhode so závermi súdu prvej inštancie konštatuje, že ak žalobca (v rozhodcovskom konaní v postavení žalovaného) takýto návrh, aby o námietke rozhodol súd, v 30-dňovej lehote nepodal, nepodaním návrhu jeho právo zaniklo a nemôže tvrdený nedostatok právomoci použiť ako dôvod pre zrušenie rozhodcovského rozsudku.

16.5 Niet pochybností, že žalobca (v rozhodcovskom konaní v postavení žalovaného) návrh, aby o námietke rozhodol súd (a tak preskúmal správnosť rozhodnutia rozhodcu o tom, že má právomoc vo veci konať a rozhodnúť) nepodal; uvedené nemôže mať v kontexte ustanovení Zákona o rozhodcovskom konaní iný následok ako záver, že žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku pre nedostatok právomoci rozhodcovského súdu v dôsledku absencie rozhodcovskej zmluvy/doložky už nie je prípustná. O právomoci rozhodcovského súdu už bolo totiž právoplatne rozhodnuté a zákonnú možnosť preskúmania takéhoto rozhodnutia rozhodcu účastník rozhodcovského konania nevyužil. Nejde len o prekážku res iudicata ale je potrebné poukázať aj na ustanovenie § 40 ods.4 zákona č.244/2002 Z.z., podľa ktorého na dôvody zrušenia rozhodcovského rozsudku podľa ods.1 písm.a) súd neprihliadne, ak ich účastník nenamietal v konaní pred rozhodcovským súdom v lehote na to ustanovenej, inak bez zbytočného odkladu. V tomto smere je potrebné zdôrazniť, že nepodanie návrhu na preskúmanie pozitívneho rozhodnutia rozhodcu o právomoci súdom má rovnaký následok ako absencia námietky právomoci pri prvom úkone, ktorý účastníkovi rozhodcovského konania patrí.

17. Odvolateľ tvrdil, že z ustanovenia § 40 Zákona o rozhodcovskom konaní nevyplýva, že žalobu nemožno podať, ak pred tým nebol podaný návrh podľa ustanovenia § 21 ods.4 zákona č.244/2002 Z.z.. S týmto tvrdením sa odvolací súd nestotožňuje. Ustanovenie § 40 ods.4 zákona č.244/2002 Z.z. priamo definuje, že na dôvody podľa ods.1 písm.a) súd neprihliadne, ak ich účastník rozhodcovského konania nenamietal v konaní pred rozhodcovským súdom. Z vyššie uvedeného vyplýva, že nepodanie návrhu na preskúmanie pozitívneho rozhodnutia rozhodcu o právomoci súdom má rovnaký následok ako absencia námietky právomoci pri prvom úkone.

17.1 Konanie o zrušenie rozhodcovského rozsudku, ako už bolo uvedené, na rozhodcovské konanie nenadväzuje a nie je možné ho považovať za ďalšie opravné konanie; Zákon o rozhodcovskom konaní nepozná opravné prostriedky tak, ako vyplývajú z ustanovení civilného procesu (Civilný sporový poriadok). Uvedený záver platí tak vo vzťahu k rozhodcovskému rozsudku ako aj vo vzťahu k rozhodcovskému uzneseniu. Zákon o rozhodcovskom konaní upravuje ingerenciu všeobecných súdov v prípade žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku, v prípade návrhu na preskúmanie rozhodnutia rozhodcu o právomoci a v prípade negatívneho rozhodnutia o námietke proti rozhodcovi. V prípade, že tieto prostriedky preskúmania rozhodnutí rozhodcu nie sú v zákonom ustanovených lehotách uplatnené, nemožno dôvodne tvrdiť, že rozsudok, resp. rozhodcovské uznesenie, nenadobudli právoplatnosť. Vo vzťahu rozhodcovskému rozsudku platí, že právoplatnosť nadobúda dňom jeho doručenia účastníkom konania (ak nie je v rozhodcovskej zmluve dohodnutá možnosť preskúmania iným rozhodcom) a nie rozhodnutím súdu o žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Obdobné konštatovanie tak nevyhnutne platí aj pre rozhodcovské uznesenie o právomoci na rozhodnutie vo veci samej, ktoré za absencie možnosti „civilného“ odvolacieho konania nadobúda právoplatnosť jeho doručením účastníkom konania. Návrh na rozhodnutie súdu o námietke právomoci totiž nie je „odvolacím“ konaním, ale osobitným procesným inštitútom upraveným Zákom o rozhodcovskom konaní na preskúmanie rozhodnutia rozhodcu.

17.2 Podľa názoru odvolacieho súdu úprava prostredníctvom ustanovení Zákona o rozhodcovskom konaní nepripúšťa taký výklad, aký prijal odvolateľ, k zásahu do práva na prístup k súdu nedošlo;

ustanovenie § 21 ods.4 Zákona o rozhodcovskom konaní pripúšťa možnosť preskúmania (nie odvolacieho konania) vo vzťahu k rozhodnutiu rozhodcu o právomoci; uvedenému nadväzuje ustanovenie § 40 ods.4 citovaného zákona o povinnosti neprihliadnuť na okrem iného námietku absencie právomoci v prípade, ak ich účastník rozhodcovského konania nenamietal už v konaní pred rozhodcovským súdom. Tento záver totiž vyplýva aj z ustanovenia § 21 ods.4 druhá veta Zákona o rozhodcovskom konaní; právo podania návrhu na súd patrí tomu účastníkovi, ktorý námietku nedostatku právomoci podal, je logické, že toto právo patrí v prípade pozitívneho rozhodnutia o právomoci; v prípade zistenej absencie právomoci totiž rozhodcovský súd rozhodcovské konanie zastaví. Takýto záver je plne súladný aj so zásadou *vigilantibus iura scripta sunt*.

17.3 Odvolateľ poukazoval na ustanovenie § 40 ods.1 zákona č.244/2002 Z.z. a tvrdil, že v prípade takto vymedzených dôvodov pre podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku sa súd musí takýmito dôvodmi žaloby zaoberať. Opomenul však poukaz na ustanovenie § 40 ods.4 citovaného zákona, ktoré všeobecnému súdu výslovne prikazuje na dôvody zrušenia rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods.1 písm.a) neprihliadať v prípade, ako neboli namietané pred rozhodcovským súdom. A z vyššie uvedeného vyplýva, že nepodanie návrhu na preskúmanie pozitívneho rozhodnutia rozhodcu o právomoci súdom má rovnaký následok ako absencia námietky právomoci pri prvom úkone.

17.4 Odvolací súd nesúhlasí s tvrdením odvolateľa, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia nie je presvedčivé. Podľa názoru odvolacieho súdu právne riešenie odvolateľom namietaného právneho problému bez ďalšieho vyplýva z textu Zákona o rozhodcovskom konaní, výklad jednotlivých ustanovení, ktorý prijal okresný súd nie je v rozpore s názormi právnej vedy (sám odvolateľ namietal, že závery súdu prvej inštancie vychádzajú z komentára k Zákona o rozhodcovskom konaní), z rozhodnutí vyšších súdnych autorít odvolateľ poukázal v žalobe len na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. Obdo V 73/2003 zo dňa 30.6.2004; z citácie však vyplýva iba argumentácia k náležitostiam rozhodcovskej zmluvy (doložky) a nie k podstatnej otázke, na ktorej okresný súd založil svoje rozhodnutie (absencia návrhu na súd podľa § 21 ods.4 zákona č.244/2002 Z.z.). Dovolací súd navyše posudzoval vec podľa staršej právnej úpravy v zákone č.218/1996 Z.z. o rozhodcovskom konaní, ktorý možnosť podania návrhu na súd, aby o námietke rozhodol, neupravoval.

17.5 Odvolateľ tvrdil možnosť duplicitných rozhodnutí o námietke právomoci, a to v prípade, ak by rozhodca napriek návrhu na súd, aby o námietke rozhodol, v rozhodcovskom konaní pokračoval a vydal rozhodcovský rozsudok. O takýto prípade ale v prejednávanej veci nejde, rozhodca v rozhodcovskom konaní nepokračoval a zisťoval, či návrh na súd na rozhodnutie o námietke nebol podaný. V prípade pozitívneho rozhodnutia súdu o námietke v zmysle ustanovenia § 21 ods.4 zákona č.244/2002 Z.z. by dôvod pre zrušenie rozhodcovského rozsudku v zmysle ustanovenia § 40 ods.1 písm.a) bod 1 ostal žalobcovi dostupný s argumentáciou, že rozhodcovským rozsudkom bol rozhodnutý spor, pre ktorý nebola uzatvorená rozhodcovská zmluva; nebolo by možné konštatovať, že podávateľ námietky právomoci rozhodcovského súdu bol nečinný, ustanovenie § 40 ods.4 Zákona o rozhodcovskom konaní by nebolo možné aplikovať.

17.6 Odvolateľ svoju argumentáciu podporil tvrdením, že v prípade výkladu ustanovení Zákona o rozhodcovskom konaní, ako ho prijal súd prvej inštancie, by limitoval možnosť súdneho prieskumu o dvojinstančnom súdnom konaní. Odvolací súd pripomína, že konanie o zrušenie rozhodcovského rozhodnutia na rozhodcovské konanie nenadväzuje a nie je možné ho považovať za ďalšie opravné konanie; právna úprava nielen vo vzťahu k námietke absencie právomoci, ale aj vo vzťahu k námietke zaujatosti rozhodcu (§ 9 ods.5 zákona č.244/2002 Z.z.) je obdobná a plne súladná s charakterom konania podľa Zákona o rozhodcovskom konaní; umožnenie podania žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku v prípade nepodania námietky nedostatku právomoci v zmysle § 21 ods.4 zákona č.244/2002 Z.z. by bola v rozpore s koncepciou hospodárnosti konania, na ktorej je Zákon o rozhodcovskom konaní postavený.

18. Zákon o rozhodcovskom konaní upravuje formu rozhodcovskej zmluvy, ktorá môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve; pre platnosť rozhodcovskej zmluvy vyžaduje písomnú formu. Nemožno však opomenúť ustanovenie § 4 ods.7 Zákona o rozhodcovskom konaní, podľa ktorého rozhodcovská zmluva sa považuje za písomne uzavretú v rozsahu predmetu podanej žaloby aj vtedy, ak je jej existencia tvrdená v žalobe a žalovaný v žalobnej odpovedi doručenej rozhodcovskému súdu jej existenciu nenamietne.

18.1 Vyššie citované ustanovenie upravuje tacitnú rozhodcovskú zmluvu (doložku); tacitným je prejav vôle vykonaný mlčaním; v danom prípade nenamietaním jej existencie. Zákon č.244/2002 Z.z. tak predpokladá za platnú (písomne uzavretú) aj takú rozhodcovskú zmluvu, pokiaľ je jej existencia iba tvrdená a druhou stranou nie je namietaná. Aj keď o takýto prípad v prejednávanej veci nejde, neobstojí tvrdenie, že rozhodcovské konanie môže prebehnúť len na základe platne uzatvorenej rozhodcovskej zmluvy (písomnej), ale aj takej, u ktorej sa jej platnosť a písomná forma z dôvodu nečinnosti protistrany predpokladá; aj uvedené súvisí nielen s hospodárnosťou rozhodcovského konania, ale aj zásadou vigilantius iura scripta sunt.

19. Pokiaľ odvolateľ polemizoval so závermi súdu prvej inštancie vo vzťahu k aplikácii princípu separability rozhodcovskej doložky v konkrétnostiach prejednávanej veci, jeho argumentácia nie je dostatočná pre zrušenie alebo zmenu napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. Odvolací súd poukazuje na vyššie uvedenú argumentáciu, pokiaľ ide o nepodanie návrhu na súd, aby o námietke právomoci z dôvodu neplatnosti rozhodcovskej doložky/zmluvy rozhodol; nepodanie takéhoto návrhu má za následok, že súd na dôvody pre zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa ustanovenia § 40 ods.1 písm.a) prihliadnuť nemôže; nemôže tak prihliadať na argumentáciu nedostatku právomoci rozhodcovského súdu z dôvodu, že sa rozhodol spor, pre ktorý nebola uzatvorená rozhodcovská zmluva alebo ktorý nie je v medziach rozhodcovskej doložky.

19.1 Odvolacia argumentácia je tak argumentáciou, ktorá mala smerovať voči rozhodcovi pri prvom úkone, čo žalobca (v rozhodcovskom konaní v postavení žalovaného) realizoval. V prípade pozitívneho rozhodnutia rozhodcu o právomoci mohla a mala byť táto argumentácia obsiahnutá v návrhu na súd, aby o námietke rozhodol (§ 21 ods.4 zákona č.244/2002 Z.z.). Ak takýto návrh podaný nebol, má sa za to, že právomoc rozhodcovského súdu bola daná a na obdobnú argumentáciu žalobcu v žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku súd prihliadať nemôže (§ 40 ods.4 zákona č.244/2002 Z.z.). Úvahy súdu prvej inštancie v tomto smere boli nadbytočné a odvolacia argumentácia v tomto rozsahu nesmeruje voči dôvodom, na ktorých okresný súd svoje rozhodnutie založil. Ani prípadná nesprávnosť záverov, na ktorých rozhodca založil svoje rozhodnutie, že má právomoc vo veci konať a rozhodnúť, resp. ktoré v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol súd prvej inštancie, nemôže mať za následok zmenu alebo zrušenie rozsudku okresného súdu. Z uvedeného dôvodu na tieto dôvody s poukazom na ustanovenie § 40 ods.4 Zákona o rozhodcovskom konaní odvolací súd neprihliadal.

19.2 Iba pre úplnosť odvolací súd uvádza, že pokiaľ žalobca v replike poukazoval na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 298/2020, konkrétna citácia je z rozhodnutia sp.zn. I. ÚS 375/2019. Obe rozhodnutia však dávajú odpoveď na skúmanie platnosti rozhodcovskej zmluvy v exekučnom konaní a nie v konaní o žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku.

20. Vzhľadom k vyššie uvedenej argumentácii odvolací súd napadnutý rozsudok v prvej výrokovej vete (ktorou okresný súd žalobu na zrušenie rozhodcovského rozsudku zamietol) postupom podľa ustanovenia § 387 ods.1, ods.2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil, nezistiac dôvody pre jeho zmenu alebo zrušenie.

20.1 Výrok, ktorým okresný súd zamietol žalobu o zrušenie rozhodcovských uznesení o neodkladných opatreniach nebol odvolaním napadnutý.

21. O nároku na náhradu trov konania rozhodol okresný súd tak, že žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Z odôvodnenia vyplýva, že okresný súd aplikoval ustanovenie § 255 ods.1; o trovách konania rozhodol podľa úspechu strán spore.

21.1 Odvolací súd však vo vzťahu k napadnutému výroku o nároku na náhradu trov konania poukazuje na to, že napadnutý výrok je neurčitý, nevykonateľný; žalovanému síce priznáva nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100%; neukladá však povinnosť žalobcovi trovy konania nahradiť. Súdnym úradníkom rozhodujúci postupom podľa § 262 ods.2 C.s.p. po právoplatnosti rozhodnutia rozhoduje o výške náhrady trov konania; jeho rozhodnutie ale povinnosť náhrady trov konania neukladá.

21.2 V zmysle uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 6Cdo/41/2016 zo dňa 25.5.2017 rozhodnutie o trovách konania priznávajúce ich náhradu musí byť vykonateľné (§ 232 ods.1 C.s.p.),

pretože podľa výslovného znenia ustanovenia § 262 ods.2 C.s.p. rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník) už len o výške náhrady trov konania; súd prvej inštancie v rozhodnutí podľa § 262 ods.2 C.s.p. nemôže rozhodnúť o uložení povinnosti jednej sporovej strane zaplatiť náhradu trov konania druhej sporovej strane. O povinnosti nahradiť trovy konania preto musí rozhodnúť súd rozhodujúci o nároku na náhradu trov konania podľa § 262 ods.1 C.s.p.. Tomu musí zodpovedať aj formulácia tzv. náhradového výroku, t.j. musí v ňom byť uvedené, kto a komu má zaplatiť náhradu trov konania s tým, že iba o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie. Len takouto formuláciou výroku o náhrade trov konania bude splnená požiadavka zákona, aby rozhodnutie súdu o nároku na náhradu trov konania v spojení s rozhodnutím o výške tejto náhrady bolo vykonateľné, teda aby bolo spôsobilým exekučným titulom pre prípadné vynútenie ním uloženej povinnosti.

21.3 Odvolací súd preto zmenil výrok napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie o náhrade trov konania podľa § 388 C.s.p. len z dôvodu, aby bolo vykonateľné a lehotu na plnenie určil na tri dni od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

22. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p., z ktorého vyplýva: „O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí“. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z ustanovenia § 255 ods. 1 C.s.p.. V predmetnom prípade bol v odvolacom konaní plne úspešný žalovaný, preto mu odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100%.

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods.2, druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
  - b) kto ho robí,
  - c) ktorej veci sa týka,
  - d) čo sa ním sleduje a
  - e) podpis.
- (§ 127 ods. 1 C.s.p.)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 C.s.p.).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C.s.p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 C.s.p. a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.